

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Oszdtálovozás

614



Szerző

Cím Budapest előszobái.

F

Idő

"1913"

Személy

Forrás:

Pesti napló

Bp.

1913 10/24

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Budapest előszobái.

Sokat utazott emberek tudják, hogy mennyire fontos, ugyszólván döntő jelentőségű az az első impresszió, amelyet valaki idegen helyre megérkezésekor szerez. Az első benyomás után indulni csak látszólag a felületesek sajtásága; valamely ország vagy város speciális élete, kulturfoka, szokásai, intézményeinek szelleme koncentrált kifejezésre jut nem egy mellékesnek látszó részletben. Ha egy idegen lakásba belépvé, az előszobában állott káposztaszag csapja meg az ember orrát és ujnyi vastag porréteg ötlék a szemébe és veszekedés zsvajva tör ki a szobákból: nem valószínű, hogy sok kellemeset várjon a beljebb kerüléstől. Hasonlóképpen, ha az ember vadidegen városba érkeve leszáll a vonatról, az utazás ingerlékeny hangulatában nagyon is hajlandó arra, hogy a pályaudvar külsejéből, hangjából, illataiból, a pályaudvaron szolgálatot teljesítő közegek viselkedéséből, általában a pályaudvarnak, a város ez előszobájának belső életéből mondjon ítéletet mindarról, amit még csak ezután fog látni és átélni. És a legtöbbször nem is csalódik.

Itt Budapesten például határozottan nem csalódik. Az utazó, aki a Máv. pályaudvarainak egyikén, a keletin, vagy a nyugatin fáradt tagjait leemeli a

vagon mozgó börtönének lépcsőjéről, az első tíz percben bőséges véleményt formálhat arról, hogy micsoda országba került, még akkor is, ha nem valami élesszemű és judiciumu ember is volna máskülönben. Az első, ami a figyelmet megkapja, az a hihetetlen piszok, amely a csarnok minden részében egyedüli építő anyagnak mutatkozik. Szó sincs róla,

a pályaudvar nem kápolna és nem főhercegi konyha és a gőzüzemű, köszénnel fűtött vonatok korában nem lehet kívánni, hogy a keleti pályaudvar aszfaltja olyan fehér legyen, mint egy tizenhatéves szlíz lelke. De még a legelfogulatlanabb szemlélő is kénytelen megállapítani, hogy a pesti pályaudvarok szennye százszorosan felülmulja azt a szenny-fokot, amelyet hasonló, nagymértékben igénybeveit intézményektől kellő jóindulattal elnézhetünk. A pesti pályaudvarok várótermeinek, folyosóinak és egyéb helyiségeinek ijesztő elhanyagoltsága majdnem kizárja azt a feltevést, hogy itt valaha akár csak a legszerényebb kísérlet történt volna a helyzet tisztázására.

A piszok az első a kellemetességek sorában, amelyek az idegent szép fővárosunk „előszobáiban“ fogadja. A második a m. kir. államvasuti bölcsesség, amely — egyéb hivatalos bölcseségekkel egyezően — az intézmény legiőbb, egyetlen célját a közönség molesztálásában, a szegény polgár életének gondos megkeserítésében látja. Mintha csak annak a német írónak a szelleme uralkodnék a pályaudvarokon, aki a következő szatirikus tételt állította fel a bürokrata-gondolkodásról. A közönség nem egyéb, mint egy kellemetlen mellékjelenség, amelynek hiányában sokkal könnyebben lehetne hivatalosdít játszani. A Máv. ezt úgy csinálja, hogy a leglehetetlenebb megkötések, utasítások és rigolyák raját zudítja szegény utasok nyakába.

Vége-hossza nem volna a pályaudvari nyavalyák rendszeres felsorolásának. Az idegen, akit rossz sorsa és Budapest természeti szépségeinek híre a keleti vagy nyugati pályaudvar kietlen köpartjára vetett, rémülten menekül e füstös csarnokokból ki a szabad levegőre. De az a levegő már — külföldi levegő. Ankétezhetnek az idegenforgalomról, amennyit akarnak, az idegen, aki Pestre jön, megpillantja a pályaudvart és itél. A főváros egyéb kiválóságai, a drágaság, a kényelmetlenség, a közönség hivatalos fumigálása és még sok más egyéb, aztán gondoskodnak arról, hogy ítéletét beigazolva lássa.